

Arany János 1817-1882

Élete: Nagyszalontán született. Idősek voltak a szülei. 10-ik. Minden testvére meghalt csak ő maradt életben. Ezért érzékeny ember lesz. (visszahúzó, félénk) Debrecenben tanul. Megszakítja a tanulmányait és vándorszínésznek áll. Hazatérve ápolja az apját. Megházasodik felesége Ercsi Julianna. Két gyermekük születik a fia, Arany László, lánya: Arany Juliska. Barátja biztatja az írásra ennek hatására 1945-ben bead egy művet és megnyeri a pályázatot. Innentől kezdve híres költő lesz. Egy évvel később megírja Toldit. Ennek hatására megismeri Petőfit.(barátságot kötnek). Szabadság harc alatt polgárőr volt. Nagykörösön tanár lett. Meghal a lánya ,befordul és nem ír több mint 10 évig. 70-es években ír újra.Minden délután a Margit-szigeten üldögélt és versek írt: Őszikék c. kapcsos könyvben írta, azok az utolsó versei. 1982-ben meghal.

Balladái

Ballada: tragédia (dráma), dalban (vers), elbeszélve (próza), mind három mű nemek tulajdonságait egyesíti. Kevert műfaj. Gyakori a sejtetés, kihagyás, szaggatottság, villámlás technika (pillanatképeket mutat be, és ami közte eltűnik az olvasó gondolja el), sűrítés, késleltetés, Balladai homály.

Főmotívumok: Bűn – Bűnhődés

Csoportosításuk:

- 1.Téma szerint. - Népies. Pl: Tengeri hántás, Vörös Rébék
- Történelmi Pl: A Walesi bádog, Szondi két apródja
- Egyébtéma Pl: Hídavatás
- 2.Keletkezés szerint:- Nagykörösi balladák, 50-es évekbe írt. Pl: Szondi két Apródja,V.László
-Őszikék, 70-es évektől haláláig. Pl: Hídavatás Tetemre hív
3. Szerkezet szerint.- Egyszálú Pl: Wales bádog
-Többszálú Pl: Szondi két apródja.
-Körkörös Pl: Ágnes asszony, (kezdő motívum visszatér a végén)

Vörös Rébék

Szerkezete: Visszatérő

Téma szerint: Népies (népi babona alapján)

ugy tartoták hogy léteznek boszorkányok, akik minden bajt hoznak az emberekre, nem lehet megölni őket, mert a lelkük átszáll egy varjúba.

Tartalom: Vörös Rébék egy boszorkány, házasságtörést okoz. Bosszúból a férj megöli, a lelke egy varjúba száll. Ő is bosszút áll, amikor a férjet felakasztják, kivájja a szemét.

Bűn: asszony megcsalja a férjét

Bűnhődés: Elküldte a férje, lelkifurdalás, egyedül marad.

Bűn: Dani bűne, gyilkosság, rablás

Bűnhődés: akasztás

Bűn: Rébék kerítőnő

Bűnhődés: Varjú lesz

A Walesi bárdok

Történelmi eseményt dolgoz fel.Utalás az 1856 os- évekre.

Bűn: Edward király megöleti a bárdokat

Bűnhődés:a végén megőrül

-szerkezete:egyszálú

-témája:történelmi